MAREA ÎNTREBARE DUPĂ FINALELE „CAMPIONATULUI EUROPEI":

CARE ESTE SECRETUL ȘCOLII IUGOSLAVE DE FOTBAL?

Nu e o mare noutate aceea că fotbalul iugoslav se bucură de o prețuire unanimă. De ani și ani, echipele iugoslave — de club sau reprezentative — au constituit o atracție. Performanțele fotbaliștilor din Iugoslavia n-au rămas niciodată sub nivelul mulțumitor și, adeseori, „albaștrii" au servit celor mai celebre echipe ale diferitelor perioade, nu simple replici ci și adevărate „corectii" în materie de joc și de scor.

Trecută pentru un timp în umbră prin eliminarea din turneul final al C.M. 1966, reprezentativa **Iugoslaviei** a revenit în actualitate, prin turneul final al **„Campionatului Europei"** unde nu numai faptul că (deși cotată ca echipa cu șansa a patra) a reușit să ocupe locul doi după finale echilibrate cu **Italia** ci — mai ales — împrejurarea că a obținut performanța cu o ECHIPĂ ABSOLUT NOUĂ, A FĂCUT CA PRIVIRILE EUROPEI FOTBALISTICE SĂ SE ÎNTOARCĂ CU TOATĂ ATENȚIA ȘI PREȚUIREA SPRE „SOCCERUL" IUGOSLAV.

Care sînt explicațiile acestei forțe, puțin obișnuite, de redresare a fotbalului iugoslav? Cum se face că, în pofida faptului că aproape două echipe reprezentative de o valoare recunoscută, se află la diferite cluburi de peste hotare, selecționerul Mitici reușește să pună pe picioare o a treia, cea mai tînără dintre echipele naționale ale lumii, de o valoare egală cu primele echipe? Iată nedumeriri la care încercăm să răspundem în rîndurile care urmează. Le-am adăugat și unele mărturisiri ale celui ce a condus în **Italia,** pe drumul consacrării, noua echipă a **Iugoslaviei,** selecționerul **RAJKO MITICI.**

TIPUL JUCĂTORULUI UNIVERSAL

Fotbaliștii iugoslavi se arată foarte dotați pentru acest joc. Poate în nici un jucător nu și-au dat întîlnire calitățile fără de care nu poți face față pretențiilor fotbalului, indiferent de sistem, de climă, de temperament, ca în jucătorul iugoslav. Ziaristul francez Jean Philippe Rethacker *sintetizează cu pricepere tipul jucătorului iugoslav :* „Adaptîndu-se cu mare ușurință schimbărilor de climă și de obiceiuri, posedînd un adevărat dar de învățare a limbilor străine, jucătorul iugoslav învinge cu ușurință obstacolele aclimatizării. Iar pentru joc, el are marea calitate că se poate adapta oricărui sistem".

Constatarea reputatului comentator al lui „France Football" *este demonstrată de fapte. În primul rînd, la competițiile de amploare — turneele finale ale C.M., ca exemplu clasic — echipele* Iugoslaviei *au manifestat cea mai rapidă obișnuire cu condițiile de joc și, mai departe, au fost formațiile*

GIAICI, jucătorul nr. 1 al Iugoslaviei

care au știut — chiar și atunci cînd au pierdut — să facă față celor mai diverse tipuri de echipe. Fotbalul complet practicat de iugoslavi place la orice meridian sau pe orice paralelă și și în asta trebuie să cauți explicația marei solicitări a cluburilor iugoslave care rezistă unei comparații, ca interes manifestat de public și organizatori de turnee, cu fotbalul din țări cu mult mai numeroase și mai renumite cluburi : Italia, R. F. a Germaniei, Anglia. *Tot în calitățile acestui tip de jucător universal trebuie să căutăm și motivarea faptului că, spre deosebire de marea majoritate a restului fotbaliștilor, jucătorii iugoslavi au fost solicitați de cluburile străine pentru ABSOLUT TOATE POSTURILE, în vreme ce alte țări și-au văzut solicitați în cluburi peste hotare, de regulă, numai atacanți.*

Fiecare generație a jucătorilor iugoslavi a beneficiat de vedete, de fotbaliști de mare clasă, în sensul cel mai autentic al cuvîntului, pornind de la Marianovici, Lechner, Dubaț, Kokotovici, Beck, Sipoș, *etc. continuînd cu* Lovrici, Ceaikovski I și II, Zimermancici, Mitici, Bobek, Vukas, Boskov, Zebeț *și pînă la* Radenkovici, Soskici, Skorici, Iusufi, Perusici, Fazlaghici, Galici, Skoblar, Cebinaț, Musemici, Giaici, de astăzi.

CLUBURILE SÎNT LEGATE DE TINERET, TINERETUL ESTE LEGAT DE CLUBURI

Una dintre explicațiile neîntreruptului torent de talente care intră pe porțile echipelor mari și mici din **Iugoslavia** este aceea că, în sistemul de organizare a funcționării cluburilor, acestea sînt indisolubil legate de școli; între ele și tineretul care începe să practice fotbalul există relații de tradiție și permanență. Clubul **Dinamo Zagreb,** de exemplu, patronează școlile de toate gradele din o treime a orașului. Viața fotbalistică a acestor școli este organizată cu sprijinul direct al clubului care se îngrijește, pentru echipele de pitici, de desfășurarea campionatului în respectivele școli, le trimite acestora instructori iar, pentru formațiile pe care le-a selecționat pentru activitatea din cadrul propriu, poartă răspunderea directă și totală a vieții acestora.

Dorința și ambiția copiilor din cartierele vecine cu **Dinamo** de a juca la acest club se naște odată cu primele mingi schimbate de acești puști pe strada din fața locuinței lor. Cu intrarea în școală începe viața lor — mai întîi indirect și, apoi, dacă se dovedesc talente deosebite, chiar în cadrul clubului. Cluburile iugoslave din prima și a doua divizie dispun, fără excepție, de acei căutători de talente; dar, în afara acestui grup mai restrîns, fiecare club dispune de un număr imens de prospectori voluntari reprezentați mai întîi de profesorii de educație fizică ai școlilor aflate sub patronaj, în al doilea, de membrii fiecărui club care își fac o mîndrie din a fi adus la clubul iubit un tînăr devenit celebru. După ce a studiat modul cum se efectuează această neîntreruptă și migăloasă cernere a elementelor tinere **dr. Käser,** secretarul general F.I.F.A. a declarat: **„Eu cred că primul și cel mai mare secret al prospețimii fotbalului iugoslav, al neîntreruptei apariții de jucători buni și foarte tineri, rămîne acela că — în mod normal — nici un talent nu rămîne ascuns, că fiecare pitic sau junior are asigurat drumul spre consacrare".**

Din datele prezentate de Federația din **Belgrad** reiese că, în medie. **Iugoslavia** furnizează anual 20—30 jucători de prima ligă care depășesc cu succes operațiunea de titularizare. E o cifră care, raportată la numărul total al fotbaliștilor legitimați, reprezintă cel mai ridicat procent de reușită din toate țările europene !

O ȘCOALĂ A ANTRENORILOR...

Dar numai prin organizarea unei rețele de detectare a talentelor perfect pusă la punct n-ar reprezenta, numai prin ea însăși, posibilitatea că fotbalul iugoslav să se afirme în permanență pe plan internațional. Alături de această pîrghie a neîntreruptei înviorări prin elemente tinere și de forța cluburilor, trebuie citată — ca un element decisiv pentru creșterea, consacrarea și, mai ales pentru MENȚINEREA PE PLANUL CONSACRĂRII A FOTBALULUI IUGOSLAV — ADMIRABILA LUI ȘCOALĂ DE ANTRENORI.

Fotbalul iugoslav a trăit — din momentul formării primei serii de tehnicieni — prin mințile, priceperea și puterea de muncă a antrenorilor proprii. Un fenomen foarte interesant și rar întîlnit în alte țări este acela că în **Iugoslavia** întîlnim cel mai mare număr de foști internaționali celebri care și-au menținut faima și ca antrenori. În alte părți sînt mult mai numeroase exemplele în care internaționalii de faimă n-au reușit să se impună și ca antrenori. Aici, nu. În momentul de față, **Iugoslavia** este celebră nu numai prin jucătorii de clasă excepțională care evoluează în mari cluburi europene ci și printr-o întreagă pleiadă de antrenori, aflați în multe țări europene, în Asia, Africa și America. Dela **Dimitri Mileșevici,** un veritabil profesor al actualei generații de antrenori, și pînă astăzi, o serie de antrenori au devenit celebri prin ceea ce au realizat la cluburile iugoslave sau la mari cluburi de peste hotare: **Cirici, Stankovici, Zlatko, Ceaikovski, Mitici, Bobek, Beara, Tirnanici, Milutinovici I.** etc. Numărul antrenorilor iugoslavi aflați cu contract în diferite țări, trece de 30 !

ȘTIAȚI CĂ...

...reprezentativa Iugoslaviei, a susținut pînă astăzi 309 meciuri, cîștigînd 153, terminînd 54 la egalitate și pierzînd 102 ?

●

...cele mai multe partide, reprezentativa le-a susținut în compania echipelor României și Cehoslovaciei? **Cu națională noastră, iugoslavii au unul dintre puținele bilanțuri negative: 12 victorii față de 14 eșecuri și 3 rezultate egale ?**

●

...federația iugoslavă a decis să suspende orice autorizare de plecare peste hotare a vreunui jucător pînă după C.M. 1970 ? În schimb, li s-a comunicat componenților lotului că, dacă vor ajunge în sferturile de finală ale turneului final din Mexic, **vor primi aprobarea de a juca peste hotare, chiar dacă nu îndeplinesc condițiile în vigoare actualmente (vîrsta de 30 de ani sau 50 de meciuri în reprezentativă).**

●

...pentru luna septembrie este proiectat la Belgrad un meci între actuala reprezentativă și o reprezentativă a internaționalilor care activează în cluburi peste hotare? Formații probabile: IUGOSLAVIA (formația actuală): Pantelici—Fazlaghici, Paunovici, Holcer, Damianovici — Georgevici, Trivici—Petkovici, Osim, Musemici, Giaici, **IUGOSLAVIA (internaționali peste hotare):** Soskici (Skorici) — Durkovici, Milutinovici III (Naumovici), Vasovici, Iusufi—Melici, Perusici—Cebinaț, Skoblar, Galici (Popovici), Samardici. **Se poate spune cine va învinge? Foarte greu. Sînt echipe de valoare sensibil egală.**

MITICI:

„ÎMI PUN TOATE SPERANȚELE ÎN JUCĂTORII TINERI"

Hotelul „Fleming" din Roma; o splendidă clădire, realizată cu doi ani în urmă de celebrul arhitect Nervi, a constituit cartierul general al fotbaliștilor iugoslavi. O construcție ultramodernă cu încăperi cu linii dinamice, mobilate simplu și odihnitor. În sala de conferințe a hotelului sînt peste 60 de ziariști; domină — e normal — reprezentanții presei din țara gazdă. Mitici a preferat să renunțe la dejun — numai spre a nu-i face să aștepte pe gazetari. Am aflat asta și îi adresăm la intrare, aplauze discrete, care îl deranjează evident pe foarte reținutul și sensibilul Mitici. Trec peste amănuntele privind meciul de a doua zi — era prima finală Italia — Iugoslavia — și redau numai cîteva dintre ideile lui privind fotbalul în general, viitorul națională iugoslave.

Despre tipul de jucător care îi place, Mitici afirmă că: **„...nu pot nega valoarea marilor individualități ale fotbalului. Fără ele, jocurile n-ar avea cu-**

darm", așa cum fac de regulă echipele ce joacă cu Anglia. Marele Bobby a avut întreaga libertate de acțiune, nu un marcaj strict, distructiv, direct dăunător, pe care i l-am fi putut aplica. Cum vedeți, eu îmi pun toate speranțele în jucătorii tineri. Cred în ei și, pentru început, îmi dau tot curajul să continui. Startul nostru este bun. Poate vom cuceri campionatul continental. Mai mult decît asta mă interesează ca minjii mei să reziste șocului unor finale mari, apăsătoare pentru nervi, costisitoare pentru mușchi. Idealul meu? Să fac o echipă de primul rang pentru Iugoslavia, să ajungem să ne încercăm marea șansă la C.M. 1970".

După dialogul cu ziariștii străini i-am solicitat lui Mitici cîteva aprecieri privind fotbalul nostru.

Despre fotbalul românesc, Mitici crede că **„...a scăzut și pentru că apare mai rar pe arena internațională. Echipele din Belgrad jucau foarte des cu cele din București. Acum,**

MITICI (x), în anii cînd conducea în teren echipa Iugoslaviei

loare, am asista la un cenușiu schimb de mingi care ar dura — ce plictiseală ! — 90 de minute. Dar nu pot merge la infinit cu manifestarea individualității. Sînt reguli minime ale disciplinei de echipă, peste care nu voi admite niciodată să se treacă. La noi, Giaici are libertatea să acționeze cum crede, cum îi convine, dar numai într-un anumit moment al jocului. Ideile mele tactice nu converg spre o apărare prea rigidă. Doresc să asigur formației un minim de siguranță în defensivă, dar mă interesează mai mult forța de a construi a apărării decît chiar prima misiune a sa, distrugerea atacului advers. În felul acesta jocul este aerisit și plăcut, nu lăsăm tribunelor amintirea unei echipe care nu vrea altceva decît să nu primească gol. De aceea, la Florența, noi nu i-am dat lui Bobby Charlton un „jan-

asemenea partide sînt o raritate. De ce ? Mai ales că săptămînile de pregătire coincid în ambele țări. Turneele care se fac acum, sînt destul de reduse și se circumscriu la cluburile din Novi Sad sau Subotița. În privința partidei amicale dintre primele noastre reprezentative am dori mult să jucăm meciul amînat din mai în octombrie și sper ca federațiile de la București și Belgrad să ajungă la un acord asupra unei date certe. Aștept cu mare bucurie pe jucătorii români și sînt sigur că voi reîntîlni printre conducătorii sau antrenorii lor, vechi colegi de sport, de care mă leagă amintiri dragi. Unele dintre cele mai bune meciuri ale mele le-am făcut pe terenurile românești și nu pot uita niciodată ambianța acestora".

REPORTERII NOȘTRI PESTE HOTARE

Pagină redactată de EFTIMIE IONESCU